

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

INHOUD

0. BELANGRIJKE WIJZIGINGEN T.O.V. 2013	2
0.1 <u>Samenvallende distributie met AARDE 2014 (OVAM)</u>	2
0.2 <u>Pakketten</u>	2
0.3 <u>Webapplicatie 'Robin'</u>	2
1. IDENTIFICATIE EN DOELSTELLING	4
1.1 <u>Opdrachtgever</u>	4
1.2 <u>Opdrachtuitvoerders</u>	4
1.3 <u>Coördinatie (ringtestorganisator)</u>	4
1.4 <u>Doelstelling</u>	5
2. JAARPROGRAMMA 2014	6
2.1 <u>Inhoud</u>	6
2.2 <u>Distributie van de monsters</u>	16
2.3 <u>Analyse</u>	16
2.4 <u>Rapportering</u>	17
2.5 <u>Verwerking van de ringtestresultaten</u>	18
2.6 <u>Rapportering van de verwerkte gegevens door de ringtestorganisator</u>	18
3. INSCHRIJVINGSMODALITEITEN	20
BIJLAGE 1	21

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

0. BELANGRIJKE WIJZIGINGEN T.O.V. 2013

0.1 Samenvallende distributie met AARDE 2014 (OVAM)

In 2014 valt de eerste distributie van het ringtestschema ORKA&BACIL samen met de distributie grondwater voor AARDE 2014 (OVAM). Dit laat toe om bepaalde grondwatermonsters voor beide ringtesten te benutten. Het betreft de volgende parameters: metalen, minerale olie (GC-FID) en totaal cyanide. De voor deze grondwatermonsters verkregen resultaten zullen in principe als één geheel verwerkt worden, m.a.w. er zullen geen aparte statistische kengetallen en z-scores voor ORKA&BACIL of AARDE berekend worden. Voor de beoordeling op pakketbasis wordt, zoals voorheen, wel enkel rekening gehouden met de parameters van het betreffende pakket.

Let op : **Inschrijven dient voor elke bevoegde overheid te gebeuren.** Voor laboratoria die zowel inschrijven voor de LNE-pakketten (telkens deeldomein GW) W.4.1, W.5.2, W.5.8 als voor het OVAM-pakket G1 is een gereduceerd tarief voorzien.

0.2 Pakketten

- Bij pakket W.7.1 is 1,2,3-trimethylbenzeen toegevoegd aan de componentenlijst, conform de aanpassing van WAC/IV/A/016.
- Voor pakket W.9.1 (biotische index) is in 2014 voorlopig geen ringtest voorzien, daar de behoeften m.b.t. de erkenning voor biologische parameters actueel herbekeken worden door de bevoegde overheid.

0.3 Webapplicatie 'Robin'

Vanaf 2014 zal de communicatie m.b.t. de VITO-ringtesten via de webapplicatie 'Robin' (http://robin.vito.be/users/sign_in) gevoerd worden.

Enmaal een labo geregistreerd is in deze applicatie, kan het labo aangeven aan welke VITO-ringtesten het wenst deel te nemen. Op basis van de inschrijvingen zal het labo dan automatisch verwittigd worden telkens wanneer er nieuwe informatie m.b.t. de betreffende ringtesten (bv. instructies voor afhaling monsters, aard ringtestmonsters, rapporteerbestanden, rapporten) in 'Robin' beschikbaar is.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

In 'Robin' kan een labo voor elke distributie zelf aangeven welke personen geïnformeerd dienen te worden. Rapporteerbestanden moeten ook niet langer via e-mail aan VITO bezorgd worden; zij kunnen geüpload worden in de applicatie.

Voor een meer volledig en gedetailleerd overzicht van de functionaliteiten van de webapplicatie wordt verwezen naar de handleiding (http://handleiding_Robin_v02.pdf), die u op de EMIS-website kan terugvinden.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

1. IDENTIFICATIE EN DOELSTELLING

1.1 Opdrachtgever

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)
Afdeling Milieuvergunningen
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

1.2 Opdrachtuitvoerders

Laboratoria die:

- erkend zijn of wensen te worden als laboratorium in de discipline water volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL);
- nog erkend zijn als laboratorium voor wateranalyse volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 1994 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van laboratoria voor wateranalyse;
- op vrijwillige basis wensen deel te nemen.

1.3 Coördinatie (ringtestorganisator)

VITO
Boeretang 200
B-2400 Mol

Verantwoordelijken:

TVP (technisch verantwoordelijk voor de proefobjecten): Mai Wevers en
Sabine Kreps
C&A (contactpersoon en administratief medewerker): Heidi Hensen
MDV (medewerker dataverwerking): Toon De Ceuster
COR (coördinator van het ringtestschema): Rudy Van Cleuvenbergen

Contactpersoon (planning, inschrijving, instructies, verdeling monsters):

Heidi Hensen
+32 (0)14/335904
ringtest@vito.be

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Met vragen of opmerkingen in verband met de erkenning van laboratoria in de discipline water kan u best contact opnemen met

Rudy Van Cleuvenbergen (VITO)

+32 (0)14/335920

rudy.vancluvenbergen@vito.be

Griet Schockaert (LNE)

of +32 (0)2/5532764

griet.schockaert@lne.vlaanderen.be

1.4 Doelstelling

Een uniforme kwaliteitscontrole uitvoeren van de laboratoria erkend in de discipline water.

Deze ringtesten dienen in eerste instantie beschouwd te worden als een instrument dat de deelnemende laboratoria toelaat de kwaliteit van de uitgevoerde analyses aan te tonen. Hierdoor kunnen eventuele afwijkingen opgespoord worden en kunnen er aldus corrigerende maatregelen getroffen worden. Afwijkingen kunnen onder meer bestaan in het significant minder goed presteren dan de overige erkende laboratoria, het niet voldoen aan bepaalde prestatie-eisen uit de regelgeving, ...

Van de erkende laboratoria wordt verwacht dat zij de monsters van ringtesten met dezelfde methoden en voorzorgen behandelen als routinemonsters (bijv. geen rapportering van een gemiddelde waarde indien niet gebruikelijk voor routinemonsters, geen strengere criteria voor vrijgave van resultaten van ringtesten, ...). Tijdens audits en/of via het opvragen van ruwe/verwerkte data kan dit steekproefsgewijs geverifieerd worden.

Het signaleren van algemene methodologische problemen bij de erkende laboratoria.

Desgevallend zal het referentielaboratorium de problematiek nader onderzoeken en, eventueel via de werkgroepen met de erkende laboratoria, streven naar het optimaliseren van bestaande en/of het ontwikkelen van nieuwe analysemethoden.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

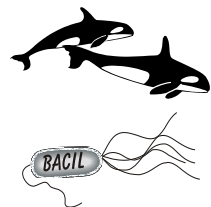
2. JAARPROGRAMMA 2014

2.1 Inhoud

In opdracht van het Departement LNE organiseert VITO jaarlijks voor een breed gamma aan parameterpakketten een ringtest, waarbij het hele programma gespreid wordt over meerdere distributies. Elk parameterpakket komt slechts in één distributie aan bod, met uitzondering van de microbiologische parameters waarvan de monsters gespreid worden over twee data.

De aangeboden monstertypes zijn reële of synthetische afval-, oppervlakte-, grond- en/of drinkwaters waaraan te bepalen componenten en/of andere stoffen kunnen toegevoegd zijn. Per chemische parameter worden max. 2 verschillende monsters voorzien. Voor de microbiologische parameters worden er op elk van beide data 3 monsters geleverd; de in totaal 6 monsters vormen voor de beoordeling op pakketbasis één geheel.

Uit de volgende tabel kan afgeleid worden welke parameters/monstertypes in 2014 zullen worden aangeboden en in welke distributie, onder voorbehoud van voldoende deelnemers.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

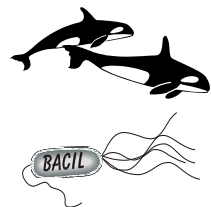
Pakket (VLAREL)	Pakket (B.V.R 1994)	Parameters	Aangeboden matrices	Distributie-datum	Kostenbijdrage erkende laboratoria (EUR, excl. BTW)	Kosten vrijwillige deelname (EUR, excl. BTW)
W.3.1	c	chloride, sulfaat, nitraat, nitriet, totaal orthofosfaat, opgelost fluoride	ow [aw,ow]	29/01/2014	207,00	414,00
	e.1	ammonium				
	c	chloride, sulfaat, nitraat, nitriet, totaal orthofosfaat, opgelost fluoride	dw [gw,dw]	29/01/2014	207,00	414,00
	e.1	ammonium				
W.3.2	c	natrium, calcium, kalium, magnesium, totale hardheid	dw [gw,dw]	29/01/2014	128,00	256,00
W.3.3	c	zuurtegraad, elektrische geleidbaarheid	ow [aw,ow]	29/01/2014	52,00	104,00
			dw [gw,dw]	29/01/2014	52,00	104,00
W.3.6	c	buffercapaciteit	gw [gw,dw]	29/01/2014	24,00	48,00
W.3.7	c	totaal anorganisch gebonden fluoride	aw [aw]	29/01/2014	24,00	48,00

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

W.4.1	d	kwik, cadmium, lood, arseen, chroom, nikkel, koper, zink, antimoon, seleen, mangaan, ijzer en aluminium	ow [aw,ow]	29/01/2014	295,00	590,00
			gw [gw,dw]	29/01/2014	295,00**	590,00**
W.4.2.1	d	zilver	aw [aw]	29/01/2014	24,00	48,00
			ow [ow]	29/01/2014	24,00	48,00
W.4.2.2	-	vanadium	aw [aw]	29/01/2014	24,00	48,00
			ow [ow]	29/01/2014	24,00	48,00
W.4.2.3	-	barium	ow [aw,ow]	29/01/2014	24,00	48,00
			gw [gw]	29/01/2014	24,00	48,00
W.4.2.4	-	molybdeen	aw [aw]	29/01/2014	24,00	48,00
			ow [ow]	29/01/2014	24,00	48,00
W.4.2.5	-	tin	aw [aw]	29/01/2014	24,00	48,00
			ow [ow]	29/01/2014	24,00	48,00

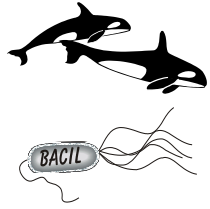
LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

W.4.2.6	-	titanium	aw [aw]	29/01/2014	24,00	48,00
			ow [ow]	29/01/2014	24,00	48,00
W.4.2.7	k.8	kobalt	aw [aw]	29/01/2014	24,00	48,00
			ow [ow]	29/01/2014	24,00	48,00
W.4.2.8	k.3	boor	ow [aw,ow]	29/01/2014	24,00	48,00
			dw [gw,dw]	29/01/2014	24,00	48,00
W.5.1	e.1	BZV, CZV, Kjeldahlstikstof, bezinkbare stoffen, zwevende stoffen	aw [aw]	21/05/2014	368,00	736,00
	k.6	(totaal) fosfor				
	k.7	totaal stikstof				
W.5.1	e.1	BZV, CZV, Kjeldahlstikstof, bezinkbare stoffen, zwevende stoffen	ow [ow,gw]	21/05/2014	368,00	736,00
	k.6	(totaal) fosfor				
	k.7	totaal stikstof				
W.5.2	k.10	minerale olie met gaschromatografie (met vlamionisatiedetectie)	gw [ow,gw]	29/01/2014	48,00**	96,00**

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

W.5.3	e.1 -	perchloorethyleenextraheerbare stoffen, perchloorethyleenextraheerbare apolaire stoffen (infraroodspectrometrische bepaling)	aw [aw]	17/09/2014	100,00	200,00
W.5.4	-	petroleumetherextraheerbare stoffen (gravimetrische bepaling)	aw [aw]	17/09/2014	100,00	200,00
W.5.5	e.2.1	TOC als verschilmeting (TOC= TC-TIC)	aw [aw,ow,gw]	17/09/2014	48,00	96,00
W.5.6	e.2.2	TOC als sommeting (TOC = POC + NPOC)	aw [aw,ow,gw,dw]	17/09/2014	48,00	96,00
W.5.7	e.2.3	NPOC	aw [aw]	17/09/2014	50,00	100,00
			ow [ow,gw,dw]	17/09/2014	50,00	100,00
W.5.8	e.3	totaal cyanide	ow [aw,ow]	29/01/2014	50,00	100,00
			gw [gw,dw]	29/01/2014	50,00**	100,00**
W.5.9	e.3	vrij cyanide	aw [aw]	29/01/2014	48,00	96,00
W.5.10	e.3	opgelost sulfide, in zuur milieu oplosbaar sulfide	aw [aw]	17/09/2014	48,00	96,00

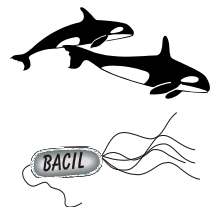
LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

W.5.11	e.3	fenolindex	gw [ow,gw]	17/09/2014	50,00	100,00
W.5.12	k.9	chrom VI	aw [aw]	29/01/2014	48,00	96,00
W.5.14	e.1	methyleenblauwactieve stoffen (MBAS)	aw [aw]	17/09/2014	50,00	100,00
			ow [ow]	17/09/2014	50,00	100,00
W.5.16	e.1	oxideerbaarheid	dw * [dw]	17/09/2014	50,00	100,00
W.5.17	k.4	ureum	dw * [dw]	17/09/2014	48,00	96,00
W.5.18	k.2	bromaat	dw [dw]	17/09/2014	48,00	96,00
W.6	f	extraheerbare organische halogeenverbindingen (EOX), adsorbeerbare organische halogeenverbindingen (AOX)	aw [aw]	17/09/2014	195,00	390,00
			ow [ow]	17/09/2014	195,00	390,00
W.7.1	g.1.1.	vluchtige organische halogeen- verbindingen, monocyclische aromatische koolwaterstoffen	aw [aw]	29/01/2014	116,00	232,00
			dw [ow,gw,dw]	29/01/2014	116,00	232,00

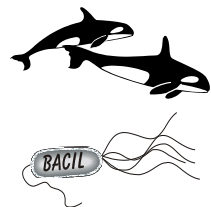
LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

W.7.2	g.1.2	matig vluchtige organische halogeenvverbindingen, uitgezonderd polychloorbifenylen en organochloorpesticiden	aw [aw]	29/01/2014	50,00	100,00
			dw [ow,gw,dw]	29/01/2014	50,00	100,00
W.7.3	g.1.3	fenolen	aw [aw]	29/01/2014	124,00	248,00
			ow [ow,gw]	29/01/2014	124,00	248,00
W.7.5	h.1.1.2	polychloorbifenylen	aw [aw]	29/01/2014	124,00	248,00
			gw [ow,gw]	29/01/2014	124,00	248,00
W.7.6	h.1.1.3	polycyclische aromatische koolwaterstoffen	aw [aw]	29/01/2014	124,00	248,00
			dw [ow,gw,dw]	29/01/2014	124,00	248,00
W.7.9	-	organofluorverbindingen	aw [aw]	17/09/2014	124,00	248,00
			ow [ow]	17/09/2014	124,00	248,00
W.7.11	h.1.1.1.1	organochloorpesticiden	aw [aw]	29/01/2014	124,00	248,00
			dw [ow,gw,dw]	29/01/2014	124,00	248,00

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

W.7.12	h.1.1.1.2	organofosforpesticiden	aw [aw]	21/05/2014	107,00	214,00
			dw [ow,gw,dw]	21/05/2014	107,00	214,00
W.7.13	h.1.1.1.3	triazinetype herbiciden	aw [aw]	21/05/2014	97,00	194,00
			dw [ow,gw,dw]	21/05/2014	97,00	194,00
W.7.14	-	uronen (fenylurea), carbamaten en anilides	aw [aw]	21/05/2014	124,00	248,00
			dw [ow,gw,dw]	21/05/2014	124,00	248,00
W.7.15	-	zure herbiciden	aw [aw]	21/05/2014	124,00	248,00
			dw [ow,gw,dw]	21/05/2014	124,00	248,00
W.7.17	-	pesticiden, opgenomen in WAC/IV/A/027 of WAC/IV/A/028, die niet behoren tot de overige pakketten onder W.7	aw [aw]	21/05/2014	124,00	248,00
			dw [ow,gw,dw]	21/05/2014	124,00	248,00
W.7.19.1	-	kationische oppervlakteactieve stoffen	aw [aw]	17/09/2014	124,00	248,00
			ow [ow]	17/09/2014	124,00	248,00

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

W.8.1	i	totaal kiemgetal (22°C), totaal kiemgetal (37°C), coliformen, <i>Escherichia coli</i> , enterokokken	dw [ow,gw,dw]	21/05/2014 en 17/09/2014	817,00	1634,00
W.8.2	i	<i>Salmonella</i>	dw [ow,dw]	21/05/2014 en 17/09/2014	295,00	590,00
W.8.3	k.1	<i>Legionella pneumophila</i> en <i>Legionella species</i>	dw [aw,dw]	21/05/2014 en 17/09/2014	390,00	780,00
W.8.4	-	coagulase positieve stafylokokken	dw [dw]	21/05/2014 en 17/09/2014	295,00	590,00
W.8.5	k.5	<i>Clostridium perfringens</i>	dw [gw,dw]	21/05/2014 en 17/09/2014	228,00	456,00
W.8.6	k.5	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	dw [dw]	21/05/2014 en 17/09/2014	228,00	456,00

+ vaste kost per labo voor inschrijving LNE/VITO ringtesten water (ORKA & BACIL 2014) onafhankelijk van aantal parameterpakketten				413,00	826,00
+ optioneel: resultaten in de vorm van een tekstbestand (txt-file naast pdf-file)				100,00	200,00

* Zwembadwater.

** Indien een labo zich reeds ingeschreven heeft voor pakket G1 van AARDE 2014 (OVAM) wordt **50% korting** toegekend op de in de tabel vermelde kostenbijdrage.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Bij elk aangeboden monstertype is tussen vierkante haken aangegeven voor welk(e) deeldomein(en) dit als representatief beschouwd wordt, rekening houdend met o.a. de door VITO toegepaste aanmaakprocessen van de ringtestmonsters en met de vereiste analysemethoden. In geval voor een bepaalde ringtestparameter een deeldomein (waarin de erkenning kan bekomen worden) niet opgenomen is bij de dit jaar aangeboden monstertypes, dienen laboratoria die erkend zijn of wensen te worden voor dat deeldomein het monstertype te analyseren dat volgens bovenstaande tabel als representatief beschouwd wordt voor het niet aangeboden deeldomein.

VITO behoudt zich het recht voor om in de loop van 2014 kleine wijzigingen aan te brengen aan de aangeboden parameters, monstertypes en/of distributiedata. Dergelijke wijzigingen zullen steeds voorafgaand aan de ringtest meegedeeld worden aan de laboratoria.

Indien zich minder dan 5 laboratoria aanmelden die erkend zijn of willen worden, zal voor het betreffende parameterpakket/deeldomein geen ringtest georganiseerd worden. Ingeschreven laboratoria worden hiervan zo snel mogelijk op de hoogte gebracht.

De kostenbijdrage in de kolom 'kostenbijdrage erkende laboratoria' in bovenstaande tabel geldt voor alle laboratoria die voor de betreffende analyses erkend zijn en erkend wensen te blijven. De kostenbijdrage is eveneens van toepassing voor laboratoria die met het oog op het bekomen of uitbreiden van de erkenning in 2013 of eerder reeds gratis deelgenomen hebben voor de betreffende pakketten/deeldomeinen.

Laboratoria die een uitbreiding van hun huidige erkenning in de discipline water wensen kunnen in 2014 gratis deelnemen aan de ringtest voor betreffende pakketten/deeldomeinen, op voorwaarde dat ze nog niet eerder gratis deelgenomen hebben voor de betreffende pakketten/deeldomeinen en dat ze hun intentie tot het behalen van de erkenning voor betreffende pakketten/deeldomeinen melden aan VITO (t.a.v. Rudy Van Cleuvenbergen) vóór de einddatum (19/12/2013) van de inschrijvingsperiode van de ringtesten.

Ook laboratoria die nog niet erkend zijn in de discipline water en die hun intentie tot het behalen van de erkenning voor één of meerdere pakketten/deeldomeinen melden aan VITO vóór de einddatum (19/12/2013) van de inschrijvingsperiode van de ringtesten, kunnen voor de pakketten/deeldomeinen van de gewenste erkenning gratis deelnemen aan de ringtest.

Laboratoria die niet aan VITO gemeld hebben dat ze de erkenning voor de betreffende pakketten/deeldomeinen wensen te behalen en dus vrijwillig

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

deelnemen, bv. in het kader van interne kwaliteitszorg, dienen de volledige kosten te betalen, zoals weergegeven in de kolom 'kosten vrijwillige deelname'.

Bij annulering van de deelname aan één of meerdere pakketten/deeldomeinen op minder dan 10 werkdagen vóór de distributiedatum, wordt de volledige kostprijs in rekening gebracht. Bij vroeger annuleren wordt een administratiekost van 50 euro (excl. BTW) gefactureerd.

2.2 Distributie van de monsters

Ten laatste een week vóór de distributiedatum zullen de ingeschreven laboratoria via e-mail een bericht krijgen waarin staat dat de belangrijkste richtlijnen i.v.m. de te analyseren monsters, de toegepaste conservering en specifieke aandachtspunten bij het in opwerking nemen (houdbaarheid, ...) kunnen geconsulteerd worden in 'Robin'. Een document met deze richtlijnen en met de overige instructies (rapportering, ...) wordt ook meegeleverd met de monsters.

De monsters dienen afgehaald te worden op het VITO-domein (Boeretang 200,00, B-2400 Mol). Bij de ophaling dient de vertegenwoordiger/koerier van het laboratorium de overzichtslijst van de aangeboden monsters na te kijken en te ondertekenen voor ontvangst van de monsters. Hij/zij dient zelf de nodige voorzorgen te treffen (koelwagen of koelboxen, ...) om de monsters intact te transporteren naar het laboratorium. Van elk monster wordt per laboratorium slechts 1 recipiënt voorzien, tenzij anders vermeld is op de overzichtslijst van de aangeboden monsters.

Eventuele problemen m.b.t. de monsters die vastgesteld worden bij het consulteren van het monsteroverzicht, bij aankomst van de monsters in het laboratorium of bij het in opwerking nemen (bv. glasbreuk, lekkage, ...) dienen onverwijld aan VITO gemeld te worden.

2.3 Analyse

De toe te passen analysemethoden zijn vastgelegd via ministerieel besluit en opgenomen in het Compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC, <http://www.emis.vito.be/lne-erkenningen-water>). In de LNE/VITO ringtesten ORKA&BACIL 2014 moeten de geactualiseerde WAC-methoden t.o.v. de versie van 16 april 2013 (B.S. 13 mei 2013) reeds toegepast worden (voorzieningsdatum van publicatie in B.S.: begin 2014). De ontwerpmethoden kunnen op bovenvermelde website reeds geraadpleegd worden. Vrijwillige deelnemers zijn niet verplicht de WAC-methoden toe te passen.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Indien voor een welbepaalde parameter geen methode in het WAC voorhanden is, wordt verwezen naar de methoden en de volgorde zoals ze in art. 45 §2 van VLAREL zijn opgesomd.

De te identificeren/kwantificeren componenten bij organische analyses zijn terug te vinden in de betreffende WAC-methoden. Een actueel overzicht van de bij de ringtesten gehanteerde componentenlijsten per parametergroep is opgenomen in Bijlage 1.

2.4 Rapportering

De laboratoria dienen hun resultaten te rapporteren via een elektronisch invulformulier, dat ten laatste op de dag van de ophaling ter beschikking wordt gesteld in 'Robin' en binnen de vooropgestelde rapporteertermijn geüpload dient te worden in deze webapplicatie.

De te gebruiken eenheden staan op het formulier vermeld; deze kunnen om praktische redenen afwijken van de geldende regelgeving, hoewel dit zoveel mogelijk zal worden vermeden.

Indien een te analyseren component niet of vrijwel niet aanwezig blijkt in het betreffende monster, dienen de laboratoria de rapporteergrens in te vullen die ze in routine voor dit monstertype/-volume hanteren; in de voorafgaande cel van het rekenblad dient dan een "<"-teken geplaatst te worden. De bij de ringtesten gehanteerde rapporteergrenzen moeten voldoen aan de eisen die desbetreffend in de Vlaamse regelgeving zijn opgenomen.

Op het rapporteerformulier dient ook **alle gevraagde informatie** m.b.t. een analyseresultaat, zoals bv. de datum van analyse en het principe van de toegepaste methode, ingevuld te worden.

Per laboratorium wordt slechts één set resultaten aanvaard. In principe dient steeds het eerste resultaat waarvan de kwaliteitsparameters voldoen aan de door het laboratorium gestelde eisen (cfr. het geldende analysevoorschrift) te worden gerapporteerd. Er mogen geen gemiddelde waarden gerapporteerd worden indien dit niet de routinematige werkwijze is voor de desbetreffende parameter.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Voor de ringtesten van 2014 gelden volgende rapporteertermijnen:

Distributie	Distributiedatum	Uiterste datum voor rapportering	Uiterste datum inlevering ruwe data
D1 (LNE, OVAM)	29/01/2014	12/02/2014	19/02/2014
D2 (LNE)	21/05/2014	04/06/2014	11/06/2014
D3 (LNE)	17/09/2014	01/10/2014	08/10/2014

Na elke distributie dient de **volledige set van ruwe data** (inclusief gegevens m.b.t. de monstervoorbereiding, chromatogrammen, spectra, berekeningen etc.) van alle pakketten waarvoor de laboratoria erkend zijn of wensen erkend te worden, bezorgd te worden aan VITO. Dit gebeurt bij voorkeur op een digitale drager (bv. CD-ROM, ...) of onder de vorm van een bijlage (< 5 MB) bij een e-mail. Vrijwillige deelnemers dienen geen ruwe data aan te leveren.

2.5 Verwerking van de ringtestresultaten

De beoordeling van de laboratoria zal gebeuren met behulp van z-scores, waarbij de statistische kengetallen gebaseerd zijn op de robuuste statistische methode (algoritme A - ISO 13528).

Bij het samenstellen van de dataset waarmee de statistische kengetallen berekend worden, wordt rekening gehouden met de erkenningsstatus van de deelnemende laboratoria. Vrijwilligers worden niet weerhouden in deze dataset.

De beoordeling van de resultaten van een laboratorium op parameterbasis zal gebeuren volgens bijlage 10 van VLAREL met eventuele wijzigingen/ aanvullingen zoals aangekondigd uiterlijk op de distributiedatum van de ringtestmonsters.

2.6 Rapportering van de verwerkte gegevens door de ringtestorganisator

Er wordt naar gestreefd om uiterlijk 6 werkweken na de einddatum voor rapportering het individuele rapport met een overzicht (in pdf-format) van de eigen meetwaarden en de resultaten van de verwerking in de labo-account (in 'Robin') van elk van de deelnemende laboratoria te plaatsen. De webapplicatie is zodanig beveiligd dat een labo enkel toegang heeft tot zijn eigen individueel rapport.

Indien gewenst kan een labo de resultaten ook in de vorm van een txt-bestand aangeleverd krijgen. Hiervoor dient jaarlijks wel een administratieve kost betaald te worden.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Conform de bepalingen van de ISO 17043 norm kan een deelnemer bezwaar aantekenen tegen de beoordeling op parameterniveau. Het gemotiveerd bezwaar dient uiterlijk 1 week na de verspreiding van het individueel rapport aan de coördinator van het ringtestschema (ringtest@vito.be) overgemaakt te worden en zal dan als klacht behandeld worden.

VITO zal aan de afdeling Milieuvergunningen (Departement LNE) een kopie overmaken van de individuele rapporten van laboratoria die voor één of meerdere pakketten/deeldomeinen in de discipline water erkend zijn of erkend wensen te worden, met vrijgave van de naam van het betreffende laboratorium. Voor het overige worden de door de laboratoria overgemaakte resultaten en informatie confidentieel behandeld.

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

3. INSCHRIJVINGSMODALITEITEN

Eind november 2013 zullen de erkende en potentieel geïnteresseerde laboratoria via e-mail de uitnodiging ontvangen om zich via de webapplicatie 'Robin' te registreren als deelnemer aan de LNE/VITO ringtesten water (ORKA&BACIL 2014). Hierin zijn ook richtlijnen i.v.m. de verdere administratieve afhandeling van de inschrijving (facturatie, ...) opgenomen.

Nadat alle labo's geregistreerd zijn, wordt er in 'Robin' een tabel opgeladen waarmee de inschrijving van uw laboratorium voor een aantal pakketten reeds vooraf ingevuld wordt. Het betreft de pakketten/deeldomeinen waarvoor u - in het kader van uw erkenning - verplicht dient deel te nemen aan de ringtest of pakketten/deeldomeinen waarvoor u deelnam in 2013 met de bedoeling om een erkenning te bekomen. U zal van ons een e-mail ontvangen zodra de tabel is opgeladen, met de vraag om de keuze van de pakketten/deeldomeinen waarvoor u wenst deel te nemen te verifiëren en te vervolledigen. Indien uw labo niet wenst deel te nemen voor een pakket/deeldomein kan u de inschrijving voor het betreffende pakket/deeldomein manueel verwijderen. U dient er wel rekening mee te houden dat, bij verwijdering van de inschrijving voor een pakket/deeldomein waarvoor uw labo erkend is, de afdeling Milieuvergunningen de procedure voor het schorsen of opheffen van de erkenning voor het betreffende pakket/deeldomein kan starten. Indien u geen erkenning voor een bepaald pakket of deeldomein meer wenst, moet dit gemeld worden aan de afdeling Milieuvergunningen.

Gelieve contact op te nemen met VITO indien u niet automatisch zou ingeschreven zijn voor pakketten/deeldomeinen waarvoor uw labo erkend is.

Vanaf 2014 kunnen meerdere contactpersonen worden opgegeven in 'Robin'. In de webapplicatie dient aangeduid te worden voor welke distributies de opgegeven contactpersonen informatie wensen te ontvangen.

De inschrijving en keuze van de pakketten/deeldomeinen dient vóór 20/12/2013 voltooid te zijn.

Indien u problemen heeft met het gebruik van de webapplicatie, gelieve contact op te nemen met VITO:

- Toon De Ceuster (014/335905)
- Heidi Hensen (014/335904)

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

BIJLAGE 1

Opmerking:

Componenten gemerkt met 'o' zullen louter indicatief verwerkt worden (bv. wegens niet opgenomen in elk van de toegelaten WAC-methoden, enkel indicatief te bepalen, ...)

Vluchtige organische halogeenverbindingen, monocyclische aromatische koolwaterstoffen :

dichloordifluormethaan °
chloormethaan °
vinylchloride °
broommethaan °
chloorethaan °
trichloorfluormethaan °
1,1-dichlooretheen
dichloormethaan
1,2-dichlooretheen,trans
1,1-dichloorethaan
2,2-dichloorpropaan
1,2-dichlooretheen,cis
broomchloormethaan
chloroform (trichloormethaan)
1,1,1-trichloorethaan
1,1-dichloorpropeen
koolstoftetrachloride (tetrachloormethaan)
1,2-dichloorethaan
trichloorethyleen
1,2-dichloorpropaan
dibroommethaan
broomdichloormethaan
1,3-dichloorpropeen,cis
1,3-dichloorpropeen,trans
1,1,2-trichloorethaan
tetrachloorethyleen
1,3-dichloorpropaan
dibroomchloormethaan
1,2-dibroommethaan
chloorbenzeen
1,1,1,2-tetrachloorethaan
bromoform (tribroommethaan)
1,1,2,2-tetrachloorethaan
broombenzeen
1,2,3-trichloorpropaan
2-chloortolueen

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

4-chloortolueen
1,3-dichloorbenzeen
1,4-dichloorbenzeen
1,2-dichloorbenzeen
1,2-dibroom-3-chloorpropaan
1,2,4-trichloorbenzeen
hexachloorbutadieen
1,2,3-trichloorbenzeen
1,3,5-trichloorbenzeen

benzeen
tolueen
ethylbenzeen
m- + p-xyleen
o-xyleen
styreen
isopropylbenzeen
n-propylbenzeen
1,3,5-trimethylbenzeen
tert-butylbenzeen
1,2,4-trimethylbenzeen
sec-butylbenzeen
p-isopropyltolueen
n-butylbenzeen
naftaleen
1,2,3-trimethylbenzeen
methyl-tert.butyl-ether (MTBE)
n-hexaan °
n-heptaan °
n-octaan °

Matig vluchtige organische halogeenverbindingen, uitgezonderd polychloorbifenylen en organochloorpesticiden :

hexachloorethaan
1,3,5-trichloorbenzeen
1,2,4-trichloorbenzeen
1,2,3-trichloorbenzeen
hexachloorbutadieen
(1,2,3,5 + 1,2,4,5)-tetrachloorbenzeen
1,2,3,4-tetrachloorbenzeen
2-chloornaftaleen
1-chloornaftaleen
pentachloorbenzeen
hexachloorbenzeen

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Fenolen :

fenol

2-methylfenol (o-cresol)

3-methylfenol (m-cresol)

4-methylfenol (p-cresol)

2,3-dimethylfenol ^(a)

2,4-dimethylfenol

2,5-dimethylfenol

2,6-dimethylfenol

3,4-dimethylfenol

3,5-dimethylfenol ^(a)

2-ethylfenol

3-ethylfenol

4-ethylfenol ^(a)

2-isopropylfenol

2,3,5-trimethylfenol

nonylfenol (technisch mengsel; CAS 84852-15-3) °

bisfenol A

4-chloor-3-methylfenol

4-chloor-3,5-dimethylfenol (dettol)

2-chloorfenol

3-chloorfenol

4-chloorfenol

2,3-dichloorfenol

2,4-dichloorfenol ^(b)

2,5-dichloorfenol ^(b)

2,6-dichloorfenol

3,4-dichloorfenol

3,5-dichloorfenol ^(b)

2,3,4-trichloorfenol

2,3,5-trichloorfenol

2,3,6-trichloorfenol

2,4,5-trichloorfenol

2,4,6-trichloorfenol

3,4,5-trichloorfenol

2,3,4,5-tetrachloorfenol

2,3,4,6-tetrachloorfenol

2,3,5,6-tetrachloorfenol

pentachloorfenol

opm. : wegens co-elutie op de meest gebruikte GC-kolom zullen de 3 met ^{a)} gemerkte dimethyl-/ ethylfenolen als som worden verwerkt en beoordeeld; idem voor de 3 met ^{b)} gemerkte dichloorfenolen

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Polychloorbifenylen :

PCB 28
PCB 52
PCB 101
PCB 118
PCB 153
PCB 138
PCB 180

Polycyclische aromatische koolwaterstoffen :

naftaleen
acenaftyleen
acenaften
fluoreen
fenantreen
anthraceen
fluorantheen
pyreen
benzo(a)anthraceen
chryseen
benzo(b)fluorantheen
benzo(k)fluorantheen
benzo(a)pyreen
indeno(1,2,3,c,d)pyreen
dibenzo(a,h)anthraceen
benzo(g,h,i)peryleen

Organofluorverbindingen :

perfluor-n-pentaanzuur (PFPA)
perfluor-n-hexaanzuur (PFHxA)
perfluor-n-heptaanzuur (PFHpA)
perfluor-n-octaanzuur (PFOA)
perfluor-n-nonaanzuur (PFNA)
perfluor-n-decaanzuur (PFDA)
perfluor-n-undecaanzuur (PFUnA)
perfluor-n-dodecaanzuur (PFDoA)
perfluor-1-butaansulfonaat (PFBS)
perfluor-1-hexaansulfonaat (PFHxS)
perfluor-1-octaansulfonaat (PFOS)
perfluor-1-octaansulfonamide (PFOSA)

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Organochloorpesticiden :

α -hexachloorcyclohexaan (α -HCH)
 β -hexachloorcyclohexaan (β -HCH)
 γ -hexachloorcyclohexaan (γ -HCH, lindaan)
 δ -hexachloorcyclohexaan (δ -HCH)
aldrin
isodrin
dielddrin
endrin
telodrin
heptachloor
 α -heptachloorepoxide (trans-; endo- ; isomer A ; CAS 28044-83-9)
 β -heptachloorepoxide (cis-; exo- ; isomer B ; CAS 1024-57-3)
 α -endosulfan
 β -endosulfan
endosulfansulfaat
cis-chloordaan (α -chloordaan)
trans-chloordaan (γ -chloordaan)
o,p'-DDD
o,p'-DDT
o,p'-DDE
p,p'-DDD
p,p'-DDT
p,p'-DDE
2,3,5,6-tetrachloornitrobenzeen (tecnazene ; TCNB)
pentachloornitrobenzeen (quintozene ; PCNB)
methoxychlor

Organofosforpesticiden :

azinfos-ethyl
azinfos-methyl °
bromophos (bromophos-methyl)
bromophos-ethyl
chlorfenvinphos (technisch mengsel E/Z ; CAS 470-90-6)
chlorpyrifos
chlorpyrifos-methyl
diazinon
dichloorvos
dimethoat
ethoprofos
fenitrothion

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

fenthion
fonofos
malathion
methidathion
mevinfos °
parathion-ethyl
parathion-methyl
pirimiphos-methyl
terbufos °

Triazinetype herbiciden :

atrazine
cyanazine
desethylatrazine
hexazinone
prometryn
propazine
sebutylazine
simazine
terbutryn
terbutylazine

Uronen (fenylurea), carbamaten en anilides :

alachlor
chlorotoluron
diuron
isoproturon
linuron
metobromuron
metazachlor
metolachlor
metoxuron
monolinuron
propachlor
carbendazim
carbetamide °
chlorpropham
methabenzthiazuron

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Zure herbiciden :

2,4,5-T
2,4-D
2,4-DB
bentazon
dichlorprop
fenoprop
dicamba °
fluroxypyr
MCPA
MCPB
mecoprop (MCP)

Pesticiden, opgenomen in WAC/IV/A/027 of WAC/IV/A/028, die niet behoren tot de overige pakketten onder W.7 :

desisopropylatrazine
chloridazon °
ethofumesate
metamitron °
desethylterbutylazine
BAM (2,6-dichlorobenzamide)
bromacil
propanil
trifluralin °
demeton °
triazophos
coumafos °

LNE/VITO ringtesten water ORKA & BACIL 2014

Kationische oppervlakteactieve stoffen

dodecyltrimethylammonium
tetradecyltrimethylammonium
hexadecyltrimethylammonium
octadecyltrimethylammonium

didecyldimethylammonium
didodecyldimethylammonium
ditetradecyldimethylammonium °
dihexadecyldimethylammonium °
dioctadecyldimethylammonium °

dodecyldimethylbenzylammonium
tetradecyldimethylbenzylammonium
hexadecyldimethylbenzylammonium
octadecyldimethylbenzylammonium
octylphenoxyethoxyethyl dimethylbenzylammonium

dodecylpyridinium
hexadecylpyridinium
dodecylisoquinolinium